

Sygn. akt I C 816/17

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2018 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Rejonowego Sylwia Piasecka

Protokolant sekretarz sądowy Grażyna Pałubicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 lutego 2018 roku

sprawy

z powództwa (...) we W.

przeciwko A. D.

o zapłatę

oddala powództwo.

Pobrano opłatę kancelaryjną

w kwocie zł – w znakach

opłaty sądowej naklejonych

na wniosku.

Sygn. akt I C 816/17

UZASADNIENIE

Powód – (...) z siedzibą we W., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozew przeciwko A. D. o zapłatę kwoty 691,02 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 18 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie o kosztach procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że pozwany oraz (...) Bank S.A. zawarli w dniu 20 stycznia 2005 roku umowę bankową o numerze (...), na podstawie której strona pozwana otrzymała określoną w umowie kwotę pieniężną, jednocześnie zobowiązując się do jej zwrotu na warunkach precyzyjnie określonych w tejże umowie. Strona pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania wobec czego niespłacona kwota należności głównej stała się wymagalna wraz z kwota odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia. W następstwie powyższego, wobec niedotrzymania przez stronę pozwaną warunków określonych w umowie, (...) Bank S.A. wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty pieniężnej i jednocześnie w treści wezwania poinformował stronę pozwaną, że w przypadku niewypełnienia obowiązków określonych w treści wezwania przedmiotowa wierzytelność zostanie przelana na rzecz (...). Pozwany pomimo upływu wyznaczonego terminu nie dokonał zapłaty, wobec czego w dniu 4 lutego 2016 roku (...) Bank S.A. zawarła z powodem umowę przelewu wierzytelności, cedując na jego rzecz całość praw i obowiązków wynikających z umowy bankowej (...).

W dniu 15 grudnia 2016 roku strony zawarły umowę ugody na czas oznaczony. Zgodnie z jej treścią pozwany złożył wprost oświadczenie o uznaniu, tak co do zasady, jak i wysokości wierzytelności, przysługującej poprzednio wierzycielowi pierwotnemu, w wysokości 640,88 złotych (kwota bazowa ugody) i zobowiązał się do jej spłaty. Jednocześnie strony zgodnie ustaliły, że spłacana przez pozwanego wierzytelność zostanie powiększona o odsetki umowne liczone od kwoty bazowej ugody, począwszy od daty płatności pierwszej raty ugody według stopy procentowej określonej postanowieniami umowy ugody, należne za cały czas trwania ugody, tj. o kwotę 21,63 złotych. Przedmiotową umową kwota 662,51 złotych została rozłożona na raty, których wysokość oraz terminy płatności zostały szczegółowo uregulowane postanowieniami umowy ugody. Strona pozwana nie dokonała na rzecz strony powodowej żadnych wpłat objętych harmonogramem spłat wskazanych w ugodzie.

Zgodnie z postanowieniami ugody niespłacenie dwóch kolejnych pełnych rat daje wierzycielowi prawo wypowiedzenia ugody, którego realizacja skutkuje wygaśnięciem umowy, a kwota zadłużenia uznana przez stronę pozwaną powiększona o dalsze odsetki w wysokości równej dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie obowiązujące w dacie powstania opóźnienia, a pomniejszona o dokonane wpłaty, staje się natychmiast wymagalna.

Wobec niedopełnienia warunków ugody została ona wypowiedziana.

Zadłużenie strony pozwanej, stanowiące wartość przedmiotu sporu, wynosi na dzień złożenia pozwu 691,02 zł, w skład którego wchodzi należność główna (niespłacona kwota bazowa ugody) wynikająca z wyżej wymienionej umowy ugody w kwocie 640,88 złotych oraz skapitalizowane odsetki umowne wraz z odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Na kwotę odsetek umownych naliczaną na podstawie postanowień ugody od kwoty bazowej ugody według stopy procentowej określonej postanowieniami umowy ugody, składa się kwota 25,80 złotych, natomiast na kwotę odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia, obliczoną zgodnie z ugodą od kwoty bazowej ugody w wysokości równej dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, naliczając od dnia 11 maja 2017 roku do dnia poprzedzającego powództwo w sprawie, składa się kwota 24,34 zł.

Strona powodowa wezwała stronę pozwaną do zapłaty, jednakże zadłużenie nie zostało uregulowane.

Postanowieniem z dnia 26 września 2017 roku, wydanym w sprawie VI Nc-e 1571664/17, Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do tutejszego Sądu.

Pozwany A. D. nie stawiał się na termin rozprawy, nie zajął stanowiska w sprawie i nie wniósł o przeprowadzenie rozprawy pod jej nieobecność.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany A. D. zawarł z (...) Bank S.A. umowę bankową o numerze (...) w dniu 20 stycznia 2005 roku, na podstawie której otrzymał określoną w umowie kwotę pieniężną, zobowiązując się do jej zwrotu na warunkach precyzyjnie określonych w tejże umowie.

Strona pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania wobec czego niespłacona kwota należności głównej stała się wymagalna wraz z kwotą odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia.

(...) Bank S.A. wezwał pozwanego A. D. do zapłaty kwoty pieniężnej i jednocześnie w treści wezwania poinformował, że w przypadku niewypełnienia obowiązków określonych w treści wezwania przedmiotowa wierzytelność zostanie przelana na rzecz (...). Pozwany pomimo upływu wyznaczonego terminu nie dokonał zapłaty.

przyznane

W dniu 4 lutego 2016 roku (...) Bank S.A. zawarła z powodem umowę sprzedaży wierzytelności, cedując na jego rzecz całość praw i obowiązków wynikających z umowy bankowej (...). Wierzytelność wobec pozwanego obejmowała kapitał w wysokości 234,88 złotych, odsetki w wysokości 356,81 złotych oraz koszty w wysokości 36,40 złotych.

dowód: umowa sprzedaży wierzytelności k. 16 – 20, wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji k. 21.

W dniu 15 grudnia 2016 roku powód zawarł z pozwanym umowę ugody na czas oznaczony od dnia 15 grudnia 2016 roku do dnia 15 sierpnia 2017 roku.

Na podstawie ugody pozwany zobowiązał się do spłaty kwoty 662,51 złotych, która obejmowała kwotę 640,88 złotych oraz kwotę 21,63 złotych z tytułu odsetek umownych naliczanych od kwoty bazowej ugody, począwszy od daty płatności pierwszej raty ugody według stopy procentowej określonej postanowieniami umowy ugody, należne za cały czas trwania.

Kwota objęta ugoda została rozłożona na dziewięć rat płatnych do dnia 15 – go każdego miesiąca, począwszy od dnia 15 grudnia 2016 roku.

Pozwany A. D. nie dokonał na rzecz strony powodowej żadnych wpłat objętych harmonogramem spłat wskazanych w ugodzie.

Pozwany sporządził wypowiedzenie ugody i wezwanie do spłaty zadłużenia.

przyznane, nadto dowód: ugoda z dnia 15 grudnia 2016 roku k. 23 – 25, wypowiedzenie ugody k. 22, pismo z dnia 19 lipca 2017 roku k. 26.

Sąd zważył co następuje:

Przedmiotowe powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie mimo, że pozwany A. D. nie stawił się na termin rozprawy, nie wypowiedział co do twierdzeń podnoszonych przez powoda w uzasadnieniu pozwu, jak również nie wniósł o przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność. Uzasadniało to zatem, stosownie do treści art. 339 § 2 kpc, uwzględnienie podstawy faktycznej powoda i w konsekwencji wydanie wyroku zaocznego. Podkreślić jednak należy, że wydanie wyroku zaocznego może nastąpić tylko wówczas, gdy Sąd rozpoznający sprawę, nie ma żadnych uzasadnionych wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie. Niezależnie bowiem od ustalenia podstawy faktycznej Sąd jest zawsze zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny natomiast wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwa, gdyż w tym zakresie nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 kpc (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 roku, III CRN 30/72, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1973, III CRN 59/73). Przepis art. 339 § 2 k.p.c. ustanawia bowiem domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczących okoliczności faktycznych w wypadku bezczynności pozwanego, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Domniemanie to dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe. Podkreślić przy tym należy, że ten wyjątkowy przepis nie może być wykładany rozszerzająco (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 1972 r., III CRN 539/71, Legalis). Zatem sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego, twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym bowiem nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c., negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 07 czerwca 1972 r. III CRN 30/72, 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, 06 czerwca 1997 r., I CKU 87/97, 15 marca 1996 r., I CRN 26/96, 15 września 1967 r., III CRN 175/67).

Treść przepisu art. 339 § 2 k.p.c. wskazuje, iż domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda nie obowiązuje, jeżeli budzą one uzasadnione wątpliwości lub zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Z brzmienia przepisu wynika, że chodzi tu o kwalifikowaną postać wątpliwości, a mianowicie muszą być one uzasadnione. Te uzasadnione wątpliwości mogą powstać np. gdy podane w pozwie okoliczności stają w sprzeczności z faktami powszechnie znanymi (art. 228 § 1 k.p.c.) lub faktami znanymi sądowi urzędowo (art. 228 § 2 k.p.c.) Uzasadnione wątpliwości mogą też powstać w wypadku, kiedy twierdzenia powoda zawarte w pozwie odnośnie do stanu faktycznego sprawy są ze sobą sprzeczne,

nie zawierają pełnego stanu faktycznego pozwalającego na rozstrzygnięcie sprawy, wskazują na brak legitymacji procesowej powoda lub pozwanego itp. (por. komentarz do art. 339 k.p.c. pod redakcją Zieliński - system Legalis).

Dlatego też w przypadku, gdy sąd poweźmie wątpliwości co do zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, nie może wydać wyroku zaocznego, opierając się tylko na twierdzeniach powoda o okolicznościach faktycznych. Wówczas należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości co do faktów bądź ustalenia, czy powód zmierza do obejścia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972r. III CRN 30/72, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1973r. III CRN 59/73, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999r. I CKU 176/97, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1996r. I CRN 26/96).

Z powyższych przyczyn obowiązkiem strony powodowej jest dołączenie do pozwu dowodów, które umożliwią Sądowi weryfikację twierdzeń pozwu pod kątem spełnienia przesłanek z art. 339 kpc. Brak jakichkolwiek dokumentów powoduje, że przytoczone okoliczności budzą wątpliwości co skutkuje oddaleniem powództwa - nawet przy biernej postawie strony pozwanej - gdyż nie jest możliwym przyjęcie za prawdziwych twierdzeń pozwu. Tym bardziej, że z treści art. 3 k.p.c. wynika obowiązek stron i ich pełnomocników do przedstawiania dowodów istotnych w sprawie.

W toku niniejszego procesu strona powodowa powinna udowodnić zarówno zasadność, jak i wysokość określonej wierzytelności. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów i spełnia przy tym dwie zasadnicze funkcje. Po pierwsze dynamizuje postępowanie dowodowe w systemie obowiązywania zasady sporności (kontradyktoryjności) w procesie, po drugie określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. K. Piasecki, Kodeks cywilny. Księga pierwsza. Część ogólna. Komentarz, Zakamycze, 2003 r.). Oznacza to zatem, że Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Ponadto, zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa, obowiązek wskazania dowodów potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29), ponieważ Sąd został wyposażony jedynie w uprawnienie, a nie obowiązek, dopuszczenia dalszych jeszcze, nie wskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest - czy też nie jest - dostateczny do jej rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 in principio k.p.c.). Dlatego też Sąd powinien korzystać z przewidzianego w art. 232 zd. 2 k.p.c. uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznawany spór jest ich sprawą, a nie sądu. Podkreślić również należy, że zasada kontradyktoryjności winna być całkowicie zachowana zwłaszcza wówczas, gdy strony korzystają z pomocy profesjonalnych pełnomocników.

Powód wywodził swoje roszczenia z wierzytelności powstałej w związku z niewywiązania się przez pozwanego ze zobowiązania, wynikającego z umowy bankowej zawartej w dniu 20 stycznia 2005 roku o numerze (...), zawartej z poprzednikiem prawnym powoda (...) Bank S.A., nabytej na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 4 lutego 2016 roku.

Na potwierdzenie zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia powód przedłożył umowę sprzedaży wierzytelności z dnia 4 lutego 2016 roku, wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji, ugodę z dnia 15 grudnia 2016 roku, wypowiedzenie ugody oraz wezwanie do zapłaty.

Analizując przedłożone przez powoda dokumenty, Sąd powziął wątpliwości co do wysokości dochodzonego roszczenia.

Z elektronicznego załącznika do umowy cesji z dnia 4 lutego 2016 roku wynika bowiem, że pierwotna kwota udzielonego pozwanemu kredytu wynosiła sumę 366,47 złotych, przy czym na chwilę przejęcia wierzytelności kapitał wynosił 234,88 złotych, odsetki 356,81 złotych i koszty 36,40 złotych. Oznacza to, że powód na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności przejął kwotę 628,09 złotych. Natomiast z ugody zawartej w dniu 15 grudnia 2016 roku

wynika, że nabyta na podstawie umowy sprzedaży wierzytelność pieniężna wobec pozwanego wynosi łącznie 640,88 złotych, a pozwany, na mocy przedmiotowej ugody, zobowiązał się do spłaty kwoty 662,51 złotych.

Z powyższego wynika zatem rozbieżność pomiędzy kwotą nabytą w wyniku cesji wierzytelności, a wskazaną w ugodzie.

Istotnym jest nadto, że powód nie przedstawił pierwotnej umowy bankowej nr (...), uniemożliwiając tym samym Sądowi weryfikację nabytej wierzytelności pod kątem jego wysokości, w szczególności w zakresie rodzaju i terminu naliczania odsetek wskazanych w wyciągu w wysokości 356,81 złotych, jak również rodzaju kosztów określonych na kwotę 36,40 złotych. Brak pierwotnej umowy pozbawił również Sąd zweryfikowania postanowień tej umowy pod kątem postanowień abuzywnych, zwłaszcza w zakresie rodzaju kosztów i odsetek naliczanych od roszczenia głównego. Tym bardziej, że z elektronicznego wyciągu stanowiącego załącznik do umowy cesji wierzytelności wynika znaczna rozbieżność pomie

Z powyższego wynika zatem, że dane zawarte w ugodzie z uwagi na brak tej pierwotnej umowy bankowej, nie mogły również podlegać zweryfikowaniu pod kątem postanowień abuzywnych. Tym bardziej, że z elektronicznego wyciągu, stanowiącego załącznik do umowy sprzedaży wierzytelności, bezsprzecznie wynika znaczna różnica pomiędzy pierwotną kwotą kredytu, kapitałem a odsetkami, których wysokość, rodzaj i okres naliczania nie została wskazana przez powoda.

Należy również podkreślić, że powód nie przedstawił żadnych dowodów, które potwierdziłyby, iż wypowiedzenie ugody z dnia 6 kwietnia 2017 roku oraz wezwania do zapłaty z dnia 19 lipca 2017 roku, zostały skutecznie doręczone pozwanemu.

Wobec powyższego, skoro Sąd powziął wątpliwości co do wysokości dochodzonego roszczenia, to powództwo nie mogło zostać uwzględnione.